

der 'Frauenbewegung' (sid. 293) „da im Jahre 1848 der grösste Teil ihrer männlichen Verwandten und Freunde — — — in den Krieg zogen, wurde auch sie von Begeisterung und Opfermuth erfüllt und fand es unmöglich das egoistische und gedankenlose Jungmädchenleben weiter fortzusetzen. Sie wollte sich in die Reihen derer stellen, die etwas leisteten“.

Herr Plougs anmärkning mot min korta öfversigt af 1600—1700 talet är full af förvrängningar. Jag vill därför endast erinra, att man beträffande den kronologiska ordningen plågar taga hänsyn till uppställningen och Planen å ett arbete. I Kirstine Frederiksens kapitel om Danmark i Theodore Stantons „The Woman Question in Europe“ nämnes t. ex. Frederik Bajer på tredje sidan och Dorothea Biehl sju sidor senare.

Herr Ploug anmärker, att jag intagit ett par fingerade tal af skalden Carl Ploug, ehuru de „icke innehålla ett sant ord“, gerna uttalar jag mitt beklagande öfver misstaget, detta så mycket hellre, som jag redan i företalet antydde att misstag knappast torde kunna undvikas i ett arbete af detta slag. Men härigenom ändras icke Ploug seniors ställning till kvinnosaken.

Jag behöfver icke erinra danska läsare om, hur vackert och högstämdt Ploug som skald strängt sin lyra till kvinnans lof. Som motstycke härtill aftrycker jag till läsarens jämförelse följande utdrag ur „Kvinden og Samfundet“ 1888, da redigerad af cand. jur. Poul Sveistrup. At min framställning om Carl Plougs ställning till kvinnosaken icke är ur luften tagen, torde heraf framgå med all önskvärd tydlighet. Diskussionen gälde kvinnors valbarhet i fattigvårdsstyrelser och skolekommissioner. (Alla parenteser, kursivering och uteslutningar äro „Kvinden og Samfundets“).

„Hr. Ploug indrømmede, at Kvinderne ere overordentlig vel oplagte og maaske i Reglen bedre end Mændene i Stand til at besørge det, man kalder kristelig Velgørehed. Ogsaa han mente, at man her i København skyldte Kvinderne stor Tak for, hvad de havde udrettet i Diakonissestiftelsens Sygepleje, i den kvindelige Plejeforening og i Understøttelses-Foreningen. Men vel at mærke, Bestyrelsen havde udelukkende bestaaet af Mænd; Kvinderne havde været dem underordnede og havde saaledes indtaget den Plads, Bibelen anviser dem: at være Mændene en Medhjælp. Hvis Kvinderne blev valgte ind i slige Bestyrelser, vilde det blive en Ærgerrigheds- eller Forfængelighedssag at staa i Spidsen for en saadan Virksomhed og det burde det ikke være. (Mændene lider som bekendt ikke af

Ærgerrighed eller Forfængelighed). I Virkeligheden var Lovforslaget et Forsøg paa ad en Bagdør at liste et helt nyt Princip ind, nemlig Kvindens kommunale og politiske Valgret. Hvor i Verdenshistorien havde man, med Undtagelse af Amazonas-samfundet, som ikke kan regnes til de civiliserede, indrømmet Kvinderne politisk Valgret? Maaske i nogle amerikanske Stater, men dem kunde man ikke regne med (Mærkeligt, at en gammel Skandinav som Hr. Ploug kender saa lidt til Forholdene i Sverige, at han ikke ved, at Kvinderne der, som kommunal stemmeberettigede, have middelbar politisk Valgret). Gav man Kvinderne saadanne Rettigheder, vilde det føre til en grænseløs Forvirring, der for det første vilde ødelægge Samfundet og dernæst Kvindekønnen. Han vilde derfor foreslaa at nægte Sagens Overgang til anden Behandling.

Under Diskussionen om Forslaget ang. „Kvindernes Valgbarhed til Skolekommissioner“, holdt Hr. Ploug en mærkelig Tale. Han begyndte med at erklære, at han ikke vilde afskedige alle baade offentlige og private Lærere, tværtimod, han ønskede, at deres Virksomhed skulde udvides, hvilket han nøjere forklarede ved, at den skulde indskrænkes til Undervisning af Børn mellem syv og ni Aar. Men til at bestyre due Kvinden ikke; „det drager hende bort, kan jeg sige, fra hendes nærmeste Bestemmelse.“ (Det er en haard Dom, der her gennem Hr. Plougs Mund udtales over saadanne Virksomheder som f. Eks. Frøken Zahles Skole). Mange af Kvinderne have ganske vist udmærkede Egenskaber til at undervise, og om Utilstrækkeligheden af Mændenes Virksomhed have vi mange sørgelige Vidnesbyrd; men han indsaa ikke, at det var nogen Grund til at sætte Kvinder ind i Skolekommissionerne. Han endte med følgende mærkelige Udtalelse: „Jeg tror ikke — jeg vil sige det rent ud, — at Kvinderne have vist sig som saa udmærkede Opdragere for Ungdommen, som vi havde ønsket og ventet, den Gang vi undergik vor store nationale Ulykke i 64. Jeg ser ingen Steder de „Ynglinger i Plade, Drengene klædt i Staal, Mænd med faste Hjerter“, som skulde være vort Maal; de stærke, stille Kvinder er der Gud ske Lov ikke faa af, men maaske ligesaa mange, der hverken høre til de stærke eller til de stille“. Sandelig, Ord der ere værd at lægge Mærke til! Naar Pigebørnenes Undervisning, der hovedsagelig styres af Kvinder (med Mænd som Medhjælpere), giver et dog nogenlunde godt Resultat, da beviser det kun, at Kvinderne